

rati močno intelektualno podporo in tudi angažirati vrhunske znanstvenike ter učenjake, odvisen od mednarodnega (medvladnega) konsenza. Pravzaprav je Unesco v zgodnjih osemdesetih letih prejšnjega stoletja razvil svoje dejavnosti v smeri bolj enoznačno artikuliranih ciljev, toda – kot vemo – zanje ni mogel pridobiti univerzalnega konsenza. Neokonservativni vladi ZDA in Velike Britanije sta l. 1984 celo izstopili iz Unesca zaradi njegovih domnevnih transgresij v času, ko je tej organizaciji načeloval Amadou Mahtar M'Bow iz Senegala (1974–1987).

Nekaj evidence o tem, da plemeniti cilji razorožitvene vzgoje »niso mogli uspjeti«, lahko najdemo v zborniku, ki ga je uredil Magnus Haavelsrud in je izšel šele l. 1993, torej kar dober ducat let po konferenci, ki je spodbudila nastanek knjige. Urednik knjige – zbirke enajstih člankov (dodani so še uvodi, dodatki in druga razlagajoča besedila), ki so jih napisali avtorji iz vsega sveta – v uvodu pojasni, da je imel nekaj težav pri objavi knjige. Unesco namreč ni sprejel rokopisa priročnika za učitelje razorožitvene vzgoje, za katerega je podpisal pogodbo z Mednarodno zvezo za mirovno raziskovanje IPRA (*International Peace Research Association*) l. 1984. Rokopis, ki naj bi ga izdal Unesco, je bil dostavljen založniku l. 1985. Ker načrtovani priročnik ni nikoli izšel, se je skupina raziskovalcev, ki so se srečali na bienalni generalni konferenci IPRA na Nizozemskem, odločila na novo predelati rokopis in ga izdati. Čeprav lahko samo ugibamo, kakšen je bil izvirni rokopis, domnevajoč, da je struktura knjige bila bolj ali manj enaka, bralec izdane knjige lahko sluti, zakaj je Unesco ni sprejel. Kljub temu da knjiga očitno ni ravno konvencionalni priročnik, je resnični razlog treba iskati v dialektiki mednarodnih odnosov, nacionalnih interesov in posledično zvezanih rok Unescovega sekretariata. Najverjetneje so menili, da je knjiga preveč kontroverzna, da bi pripomogla k oblikovanju političnega konsenza, ali pa je bila morda ocenjena kot nekoliko pretirano »levičarska«. Ne glede na to, kaj lahko ugibamo o domnevnem »nesporazumu«, kajti urednik ne pove cele zgodbe, pa imamo v knjigi zbirko precej zanimivih besedil, ki povezujejo interdisciplinarni pristop z močnim družbenim in široko političnim angažmajem piscev. Tovrstni diskurz kajpak ni nobena redkost v mirovnih študijah, hkrati pa tudi vemo, da sta vzgoja in izobraževanje vedno bili zanimivi za zagovornike miru in za širok spekter nasprotnikov vojne. Mirovne študije so v obdobju po drugi svetovni vojni, vsem dvomom o njih navkljub in kljub pomanjkanju ustrezne podpore v šolskih sistemih širom sveta, kot akademska disciplina vidno napredovale. Zagotovo se vsak diskurz o miru mora soočiti s sfero, ki ji v nemški retoriki pravimo *Realpolitik* in ki sugerira videnje mirovnih študij kot zvrsti »uto-pizma«. To pomeni, da mirovne pobude v vzgoji in izobraževanju, pa tudi